

Soroptimistene i Arendal og Grimstad deltar nå i en 16 dagers verdensomspennende markering mot kjønnsbasert vold. Bevisstgjøring og utdanning er to viktige kampmidler for å løfte kvinners status.

Stopp volden mot kvinner og jenter

KRONIKK

Det er et globalt problem at kvinner og jenter undertrykkes ved bruk av vold. «Null toleranse mot vold» er beskjeden fra FNs generalsekretær Ban Ki-moon. Vold mot kvinner og jenter er daglig i nyhetsmeldinger fra verden der ute og her hjemme. Voldshandlinger mot kvinner og jenter inngår i situasjoner som formidles.

Fysisk og psykisk vold mot kvinner og jenter foregår over hele verden. Vold kan ramme uansett etnisk opprinnelse, sosial bakgrunn eller status. Så mye som en av tre kvinner i verden blir utsatt for vold i løpet av livet.

Alle former for vold er kriminelle handlinger som påfører dem som rammes betydelige helseplager og skader. Vold mot kvinner er ikke et kvinneproblem – det er et menneskerettsproblem, et likestillingsproblem, et kriminalitetsproblem og et helseproblem.

Vold mot kvinner og jenter foregår i et uakseptabelt omfang. Det er en skam for vårt demokratiske samfunn når 49.171 kvinner og 36.336 barn har hatt et opphold på et av landets krisesentre i perioden fra 1992 til og med 2011. Årsak skyldes ofte vold i nære relasjoner.

Rapporter og meldinger knyttet til voldtekter og menneskehandel som er profittbasert utnyttning, er dyster lesning om vold og seksuell utnyttning. Uansett er det som regel kvinner og jenter som er ofre. Det er særlig tragisk når det avdekkes grov vold mot barn, som få eller ingen har skjønt foregikk for etter lang tid.

I krig og konflikt brukes brutal vold og voldtekter systematisk som krigsvåpen for strategisk for å destabilisere lokalsamfunn. Traumatiserte liv og ødelagte familieforhold blir resultatet.

Soroptimist International (SI) er en verdensomspennende organisasjon for yrkeskvinner. Vår målsetting er å fremme menneskerettigheter for alle og særlig bedre kvinners livsvilkår. Soroptimistklubbene i Arendal og Grimstad er to av 66 klubber i Norge. Arbeidet vårt er basert på prosjekter for kvinner i Norge eller i andre land.

SI har konsultativ status til ECOSOC, FNs organ for økonomisk og sosial utvikling. Årlige rapporter til SI fra alle klubber verden over danner grunnlaget for innspill og påvirkning av saker i FN systemet. Det gjelder særlig på den årlige konferansen, CSW (Commission on the Status of Women) hvor representanter også for kvinneorganisasjoner i Norge deltar og har påvirkningskraft.

25. november er FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner og jenter. Den

Vold mot kvinner er ikke et kvinneproblem – det er et menneskerettsproblem, et likestillingsproblem, et kriminalitetsproblem og et helseproblem, skriver artikkelforfatterne. Bildet er fra FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner og jenter i Oslo i 2011. **FOTO: NTB SCANPIX**

ble opprettet i 1999 og har vært markert årlig siden da. Vold er en tung problematikk som krever langsiktig innsats å bekjempe.

I 2013 vil FN bruke en 16-dagers periode på å rette søkelyset mot vold mot kvinner og jenter. Markeringen startet 25. november og avsluttes 10. desember på den internasjonale menneskerettighetsdagen.

Gjennom aktiviteter på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå skal beskjeden fra FNs generalsekretær Ban Ki-moon spres, vold mot kvinner og jenter skal møtes med «Null toleranse». Soroptimistene i Arendal og Grimstad støtter FNs budskap. Vår innsats er å vekke oppmerksomhet rundt problemet i media.

Bevisstgjøring av hva vold mot kvinner og jenter innebærer og fører til, er en forutsetning for nødvendige holdningsendringer. På tiårsdagen for opprettelsen av denne FN-dagen i 2009, lanserte Ban Ki-moon et nettverk av mannlige ledere som skulle arbeide mot vold mot kvinner.

«Bryt stillheten! Når du opplever et tilfelle av vold mot en jente eller kvinne, ikke se en annen vei. Gjør noe!» oppfordret han. Denne oppfordringen er fortsatt høyst aktuell og angår oss alle.

Alle i samfunnet må engasjere seg, spesielt unge mennesker, dersom det skal være håp om å stoppe vold mot kvinner og jenter. Altfor mange unge menn vokser i dag opp med utdaterte mannlige rollemodeller.

En gjennomgripende holdningsendring som monner, synes som en håpløs oppgave, ja, vel – men vi kan begynne med oss selv og hvordan vi bryr oss i våre omgivelser. Når vi hører

om grove voldsepisoder, gremmes vi og spør oss selv – kunne vi ha bidratt til å forhindre det som skjedde.

«**Menn godtar ikke vold**» sto det å lese i Aftenposten i 2010 ved markeringen av 25. november. Der vises til Reforms (Ressursenter for menn) offentliggjøring av en undersøkelse om voldserfaringer. Det refereres til at en av tre menn engasjerer seg i temaet vold basert på en undersøkelse, hvor kvinner og menn er blitt spurt om holdninger og erfaringer med vold.

Det vises til at menn bryr seg om vold og ønsker å være gode rollemodeller. Iflg Aftenposten viser den imidlertid også at både kvinner og menn gjør for lite når vi ser og opplever vold. Taushet gjør at vi ikke får bukt med volden. Flere menn må på banen og tydelig si ifra at vold mot kvinner ikke aksepteres, menn må være gode rollemodeller.

Sammen med tusenvis av andre organisasjoner verden over, tar soroptimistene del i utdanningsprogrammer, som på ulikt vis bidrar til å bekjempe vold mot kvinner.

Under FNs 57. samling tidligere i år ble det fokusert på vold mot kvinner og utdanning for kvinner og jenter. Det ble enighet om:

- Å gi utdanning til hele samfunn, også gutter og menn. Det er det viktigste langsiktige kampmiddelet for avskaffelse av vold mot kvinner.
- Definisjonen av vold mot kvinner og jenter skal også omfatte tvangsaborter, drap på jentebarn, omskjæring av jenter samt seksuelt misbruk.

Å kunne noe, stå på egne ben og ha egen inntekt, er et sentralt virkemiddel for å komme ut av

voldsgrepet og undertrykkelse for den enkelte og i kampen mot kjønnsbasert vold.

Kvinner og jenter trenger skolegang og økonomisk stimulans til utdanning. Det viser seg å være nøkkelen til et bedre liv.

I mange land er samfunnsøkonomien svært dårlig og arbeidsledigheten meget høy. Fattigdom begrenser folks levekår, og mange samfunn kommer ikke videre i sin økonomiske utvikling.

Internasjonalt har soroptimistene som arbeidsmål for tiårsperioden 2011-2021: «Educate to Lead», som kan oversettes som utdanning for å kunne lede an i eget liv eller som utdanning for å kunne lede. Gjennom utdanning får kvinner og jenter styrke og selvtillit som gjør dem i stand til utvikle seg selv og skaffe seg inntekt til å forsørge seg selv og sin familie.

Allerede i løpet av det første året i tiårsperioden (2011) har 93.729 kvinner og jenter i forskjellige land dratt direkte nytte av prosjektet. Soroptimistene har på verdensbasis skaffet nær 4 millioner dollar til støtte for dette.

Her hjemme legger vi stor vekt på å styrke vårt utdanningsfond (Norske Soroptimisters Utdanningsfond for kvinner i utviklingsland). Ved hjelp av egne innsamlede midler er det gjennom 28 år årlig gitt 40–50 stipend til kvinner i afrikanske land som Kenya, Rwanda, Madagaskar, Senegal, Burkina Faso, Mali m.fl. Stipendiene det søkes om, varierer fra 1.500–18.000 NOK, som er nok til en yrkesutdanning.

Norgesunionens mentorprogram her hjemme for kvinner mellom 20 – 45 år med annen etnisk bakgrunn enn nordisk,

kan delta. Målsettingen er å bidra til karriereutvikling for kvinner som allerede er i jobb, og stimulere jobbmulighetene for kvinner som står uten jobb.

Våre to klubber i Arendal og Grimstad er engasjert i det viktige arbeidet med å bekjempe vold mot kvinner og jenter. Arendal Soroptimistklubb er engasjert i prosjekt med tilførsel av rent drikkevann til skoler i Tanzania, «Every Little Drop Counts». Dette fører igjen til at jenter får utdanning.

Vanntilførsel til ni skoler er ferdig, og til den tiende og ellevte er det under arbeid. Dette bidrar til å gjøre hverdagen enklere for hele befolkningen i området, altså både kvinner, menn og barn. Dette skaper også nye arbeidsplasser lokalt.

Arendal-Grimstad Soroptimistklubb arbeider med i få i gang et prosjekt overfor soroptimister i Romania for å skaffe rent drikkevann til fire landsbyer. Dette er kun to enkeltstående prosjekter som ikke er direkte knyttet til bekjempelse av vold mot kvinner og jenter. Imidlertid viser de at er det flere måter å gå frem på for å legge til rette for utdanning, som igjen bidrar til bekjempelse av vold. Ulike naturforhold og kulturer rundt om i verden viser at det er nødvendig.

Katrine Syrdalen Egeberg
Arendal Soroptimistklubb

Karin Guttormsen
Arendal-Grimstad Soroptimistklubb

